

MORGONBRIS

Morgonbris – tidning
utgiven av S-kvinnor.

Aktivismen flyttar politiken

Ledare: Feministisk kamp
måste tas varje dag

S-KVINNOR I ÖSTERRIKE

*”Vi behöver
lagstiftad
kvotering”*

Krönika av Loa Brynjulfsdottir:

Bättre ledarskap med
Global Deal-anda

GÅNGBART
MED
PROTEST
PÅ FILM

Keirstin Alnebratt

SKAPAR

JÄMSTÄLLDHETSMYNDIGHETEN

– PÅ ETT ÅR

Tuppen väcker frågor

Vi genomför nu en stor medlemsdialog för att bli en starkare fackförening. Medlemmar lyfter sådant som påverkar både deras jobb och fritid. Frågor som är avgörande för jämställdheten och därmed hela det svenska samhällsbygget. Vi kommer att arbeta ännu hårdare för:

- Trygga anställningar
- Heltid som norm
- En pension som går att leva på

Nu vaknar Kommunal. Följ förändringsarbetet på kommunal.se/kommunal-vaknar

Kommunal.

Morgonbris/2/2017

20
17

Feministisk kamp
på Första maj

OMSLAGSFOTO
Maria Persson

Morgonbris,
Box 70458,
107 26 Stockholm
www.s-kvinnor.se

Telefon:
08-700 26 00

E-mail:
morgonbris@s-
kvinnor.se

Ansvarig utgivare:
Susanne Andersson

Redaktör:
Maria Persson

**Produktion
och grafisk form:**
Kerstin Stickler

Tryck:
Exakta Printing

Övriga medarbetare:
Maria Granström,
Kajsa Jansson,
Susanne Fredelius,
Charlotte Rückl,
Anne-Marie Lindgren,
Loa Brynjulfsdottir,
Camilla Larsson,
Turid Petersson.

För icke beställt
material ansvaras ej.

Morgonbris nr 3
kommer ut
22 september 2017.

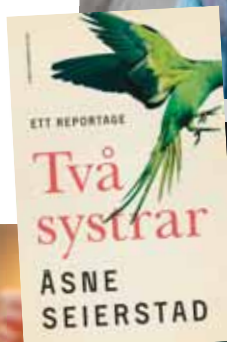
Aktivismen är sig lik, men med
internet sprids den snabbare.

22 Nancy Eriksson stred mot svenska
kärnvapen.

Österrikes S-kvinnor kämpar
för könskvotering.

I höstas kom Asne Seierstads bok om Ayan och Leila som
lämnade Norge för IS kalifat.

14. **AKTIVISM ÄR ATT GÖRA NÅGOT.** Unga S-kvinnor berättar hur.
20. **FÖR ATT ÖKA JÄMSTÄLLDHETEN** i Österrike behövs fler förskoleplatser.
22. **ANNE-MARIE LINDGREN** berättar om två pionjärer i atombombsfrågan.
25. **DE VAR STARKA OCH SJÄLVSTÄNDIGA**, men radikaliserades.

4. **Ledare:** Feministisk kamp måste tas varje dag.
5. **S-kvinnor** vill ha avgiftsfri cellprovtagning i hela landet.
6. **Spaning:** Handbok i att stoppa mäns våld, diggar & dissar och svensk jämställdhetsstatistik på export.
10. **Med uppdrag** att skapa Jämställdhetsmyndigheten. Kerstin Alnebratt har ett år på sig.
24. **Krönikan:** Loa Brynjulfsdottir om Global Deal-andan.
26. **Kultur:** Protesten, tacksamt filmtema.
28. **Debatt:** Kvinnorna får betala priset för hyvlingen.
30. **Nutidskryss**
31. **Förbundet informerar**

”Den feministiska kampen måste tas varje dag”

Feministiska resor i tid och rum, först en tidsresa. Något som jag trodde hade försvunnit var att utnyttja flickor som stöt- och/eller ljuddämpare. Detta är något jag själv var med om i skolan och jag tror att många läsare kan känna igen sig och har upplevt samma sak själva när de gick i skolan. Det jag talar om är när flickor placeras intill eller mellan stökiga och högljudda pojkar i klassrummen, för att de ska göra pojkarna lugnare.

Det låter ju hemskt och det är just

vad det är också. Det görs alltså inte för flickans skull, för att hon ska få bästa möjliga studiesituation, utan hon används istället för att skapa en lugnare miljö åt pojkarna, hon får hjälpa och stötta dem.

Jag hade förstås hoppats att kunskapen och insikten om detta var högre idag och att det här fenomenet hade försvunnit i dagens skola, tyvärr har det inte det. Det är fortfarande idag en del av ett strukturellt problem som direkt drabbar individen, alltså flickan, redan från första dagen i skolan. Det är därför det är så viktigt att lyfta genusfrågorna i skolan och att barnkonventionen blir lag.

Nästa resa blir en geografisk, och går till New York. Härom veckan besökte jag FN och följde där bland annat FNs Säkerhetsråd. Naturligtvis handlade det om alla de krig och konflikter som just nu pågår i världen. Det som uppmärksammades i högre utsträckning är de sexuella övergrepp som används mot flickor och kvinnor som en grym krigsföring.

De krigsförande parterna använder våldtäkt mot kvinnor och barn som ett strategiskt vapen. Det används även systematiskt som en metod för etnisk rensning. Män våldtas också i konflikter,

men kvinnor är de som är mest utsatta. Våldtäkterna får alltid stora konsekvenser, såväl fysiska som psykiska. I krig utsätts kvinnor för utstuderad tortyr med tillhyggen mot underlivet i syfte att tillfoga större smärta och skada, vilket kan innebära att kvinnorna inte kan föda barn. Ett strukturellt och systematiskt våld som i allra högsta grad drabbar individen.

Det är ingen slump att frågan tas upp i Säkerhetsrådet, det finns resolutioner som beskriver hur systematiska våldtäkter kan utgöra ett hot mot internationell fred och säkerhet och att detta ska motverkas. I nuläget, med Sverige som medlem i Säkerhetsrådet och med Margot Wallström som utrikesminister, så kan vi räkna med att de här frågorna kommer att lyftas och prioriteras.

Dessa resor är exempel på feministiska frågor och visar att vi både måste se de strukturella problemen och att det drabbar individen. Första steget är att lyfta jämställdhetsfrågorna och analyseras dem, sedan behövs också beslut för att kunna förändra. Det är det som gör

oss till feminister. Den feministiska kampen behöver tas varje dag, såväl lokalt som globalt. För att åstadkomma förändring behöver vi vara många. Gör gärna dessa resor tillsammans med oss! En jämställd värld är möjlig! 🌸

Carina Ohlsson är riksdagsledamot (S) och förbundsordförande för S-kvinnor. Första maj talar hon i Götene, i Skara och i Mariestad.

”Cellprovtagningen bör vara avgiftsfri”

Regelbundna cellprovtagningar sänker risken att drabbas av livmoderhalscancer med 90 procent. Det är bokstavligt talat livsviktigt att så många kvinnor som möjligt deltar.

Nu kommer nya möjligheter för att få ännu fler kvinnor att delta i kontrollerna.

TEXT: Maria Granström

Gynekologisk cellprovtagning

infördes i Sverige redan på 1960-talet.

Alla kvinnor mellan 23 och 64 år kallas regelbundet, utifrån Socialstyrelsens rekommendationer. Kontrollen görs hos en barnmorska, gynekolog eller läkare, det är alltid frivilligt att delta.

Cirka 450 kvinnor om året får livmoderhalscancer i Sverige, ungefär 200 av dem dör varje år. Dessa kvinnor tillhör nästan alltid de som inte har gått på sina cellprovskontroller. Bland de som går på sina kontroller, får närmare 30 000 kvinnor varje år beskedet att de har cellförändringar. I de allra flesta fall upptäcks det tidigt och kan behandlas innan det utvecklas till cancer. Det räddar tusentals liv varje år.

Ändå uteblir 200 000 kvinnor varje år från kontrollerna.

Deltagandet varierar i olika regioner och grupper, bland utlandsfödda kvinnor och i socioekonomiskt utsatta områden är deltagandet betydligt lägre. Bristande språkkunskaper, okunskap eller svåra bokningssystem är några av anledningarna. Det finns viktiga insatser som kan öka deltagandet, som enklare bokningssystem, fler drop in-tider, bättre informationen i samband med kallelsen, information på fler språk och att skicka ut fler kallelser/påminnelser.

Avgifterna för cellprovtagning varierar också mellan olika landsting i Sverige. I vissa landsting, till exempel i Kronoberg är det helt gratis att delta. I andra, till exempel i Västernorrland har avgiften i stället höjts nyligen till 200 kronor

per besök. Priset får aldrig göra att någon avstår från ett test, vården ska vara likvärdig var du än bor. S-kvinnor

driver därför kravet om att cellprovtagningen blir avgiftsfri i hela landet.

Men det finns också andra hinder, många kvinnor upplever obehag eller rädsla. Det här har länge varit en svår utmaning – hur når vi de som helt enkelt inte vill göra en gynekologisk undersökning? De senaste åren har ett nytt självtest tagits fram, som skickas hem till kvinnor som inte kommit på sina bokade tider.

Västra Götaland är en av de första regionerna som skickat ut detta självtest, bara i år berör det 24 000 kvinnor i regionen, som inte deltagit i kontrollerna på minst sju år. Skåne överväger också att införa detta, där berörs cirka 15 000 kvinnor. Studier visar att självtesterna är lika säkra som de som görs hos en barnmorska och vinsterna med att fler liv kan räddas är uppenbara.

Det finns till och med de som föreslagit att självtester helt ska ersätta cellprovtagningen framöver. Huruvida detta är ett bra alternativ återstår förstås att se. Skillnaden är att mötet med patienten går förlorat, med det möjligheten att upptäcka andra sjukdomar eller möta andra problem och utmaningar, men om deltagandet ökar är det förstås viktigt. Slår det väl ut ser S-kvinnor att detta är något som alla landsting bör kunna erbjuda kvinnor. En utveckling väl värd att följa! ❀

SPANING

FOTO: MELISSA LAZARIDES

Kvinnor ger tips mot mäns våld

Unizon har tagit fram Sveriges första feministiska våldpreventionsguide om hur man kan arbeta förebyggande mot mäns och killars våld. I guiden finns både praktiska tips och tricks från lokala jourer som sammanställningar av riktlinjer och metoder.

Guiden berättar också om hur man i sitt arbete kan ta stöd av Istanbulkonventionen, Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet. Det finns även materialguide med tips på böcker, lagtexter, rapporter, utredningar och filmer. Bland annat nämns dokumentären "Pornland - hur porrindustrin kapat vår sexualitet" som ger en bra kunskapsgrund när man vill diskutera just pornografi som enligt forskningen är en katalysator för mäns sexuella aggressioner.

Guiden går att ladda ner på: unizon.se/aktuellt/unizon-lanserar-sveriges-forsta-feministiska-valdspreventionsguide

... marscher med barnvagn var det runt om i Sverige lördagen 11 mars när RFSU anordnade Barnvagnsmarschen mot mödradödlighet i världen. Fler än 800 kvinnor dör varje dag för att de blivit gravida. Ungefär 303 000 kvinnoliv går förlorade varje år på grund av komplikationer vid graviditet eller efter förlossning. 99 procent av dem lever i fattiga länder.

49

FOTO: MATS BÄCKELIN/REGERINGSKANSLIET

Riksdagspolitikern Lawen Redar (S) ledde samtalet mellan Linnéa Claeson, Musse Hasselvall och jämställdhetsminister Åsa Regnér.

8 mars om hur man hindrar slaget

På internationella kvinnodagen höll jämställdhetsminister Åsa Regnér i ett frukostsamtal om att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och vems ansvar det är. Under ledning av Lawen Redar, som är ledamot i justitieutskottet, pratade Regnér med Linnéa Claeson, elithandbollsspelare i Skuru IK och kvin-

nan bakom instagramkontot assholesonline, och Musse Hasselvall, kampsportsprofil som leder Utbildningsradions serie PK-mannen.

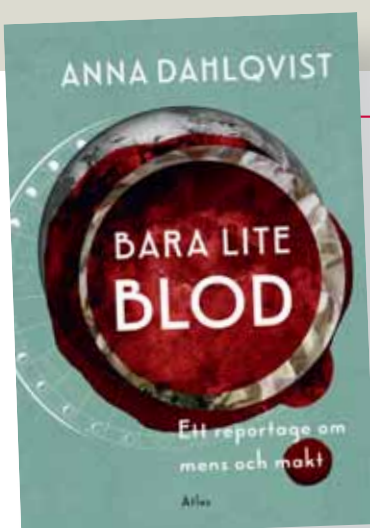
– Vi har försökt jobba hårt med lagstiftningen, men vi har inte maktat med att göra det som hindrar slaget, sa Åsa Regnér om att regeringen i slutet av förra året presenterade en nationell strategi som omfattar mäns våld mot kvinnor.

SKÖNA SNUBBAR

Kortfilmsserien "Sköna snubbar" finns i åtta delar och visar upp olika scenarion där män har trakasserat, mansplainat eller utövat makt mot kvinnor. Vi får bland annat veta vad en "fuckboy" är (kan sammanfattas med ett citat ur filmen: "Jag vill inte att du förväntar dig något av mig. Jag är en fri man"). Vi får också möta tjejen som inte får tillbaka sitt kort i taxin förrän hon lovar att ge chauffören en puss. Alla händelser är äkta och har skickats in av kvinnor i Sverige i åldern 16–48 år. Filmerna är mellan två och sju minuter långa och har skapats helt utan budget. Alla filmer har olika regissörer och två av regissörerna gör debut. Bakom projektet står producenten, regissören och manusförfattaren Beata Rappe.

Alla filmerna går att se på: skonasnubbar.com/filmerna.html

Bara lite blod

Boken "Bara lite blod – Ett reportage om mäns och makt" av Anna Dahlqvist kom visserligen i höstas, men är väl värd att fortfarande uppmärksammas. Dahlqvist, journalist och chefredaktör på deltid för Ottar, har besökt Indien, Uganda, Bangladesh, Kenya och USA och träffat menstruerare, mensaktivister och mensforskare.

Sociala, kulturella och religiösa regler styr hur den som blöder förväntas vara. Kombinerat skammen sedan med fattigdom hindrar det flickor från att gå i skolan och kvinnor från att gå till jobbet när i stället tillgången till mensskydd, vatten och toaletter borde vara en grundläggande rättighet.

SPANING

FOTO: MARIA PERSSON

Justitieminister Morgan Johansson ser positivt på att införa en Lex Lotta-lagstiftning.

Krav på regeringen

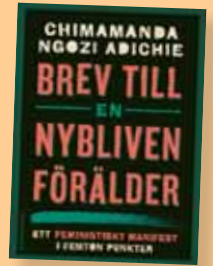
Arbetsgruppen "Lex Lotta" träffade justitieminister Morgan Johansson i slutet av februari och krävde att regeringen inför ny lagstiftning som tvingar myndigheterna att utreda sig själva varje gång en kvinna mördas i nära relationer. Man vill även att regeringen inför allmän anmälningsplikt när man märker att en kvinna blir utsatt för våld. Viktigt för gruppen är även att åklagarens möjlighet att lägga ner åtalet om en kvinna inte klarar av att medverka försvinner.

– Jag träffade Lex Lotta-gruppen här på departementet, och vi hade en mycket bra diskussion. Att stoppa mäns våld mot kvinnor är en högt prioriterad fråga för regeringen, och vi involverar gärna folkrörelserna och akademien i det arbetet. Jag ser positivt på förslaget att införa en Lex Lotta-lagstiftning. Vi ser nu över dödsfallsutredningarna, som är ett viktigt redskap för att förbättra samhällets stöd och skydd till utsatta kvinnor.

Lotta Rudholm mördades brutalt av sin före detta pojkvän i juni förra året.

diggar...

Chimamanda Ngozi Adichie har skrivit ett feministiskt manifest i 15 punkter till sin väninna som precis fått dottern Chizalum Adaora. Ngozi Adichie är författaren från Nigeria och USA som skrivit bland annat romanerna "En halv gul sol" och "Americanah". När man först börjar läsa "Brev till en nybliven förälder" (Albert Bonniers Förlag) känner man att vi i Sverige har kommit så mycket längre när det gäller jämställdhet än vad man uppenbarligen gjort i Nigeria och att boken skjuter vid sidan av mål. Men för varje punkt inser man nästan med gråten i halsen att det finns så mycket kvar att göra även här. Älskar punkt åtta: "Visa henne att man inte måste vara omtyckt av alla. Tala om för henne att om någon inte tycker om henne, så finns det andra som gör det. Lär henne att hon inte bara är ett objekt för andras gillande eller ogillande, hon är också ett subjekt som själv kan gilla eller ogilla."

Behövs det en man för att uppfostra en man? En fråga som ställs i filmen "Alla tiders kvinnor" som går på svenska biografer just nu. Småputtrig film med fantastisk rollprestation av Annette Bening som mamman Dorothea som ensam ska uppfostra sonen Jamie i Kalifornien på 70-talet.

FOTO: SF

Ur filmen "Alla tiders kvinnor".

Islands regering ska som första land i världen införa en lag som innehåller krav på lika lön för alla oavsett kön. Meningen är att lönegapet mellan kvinnor och män ska vara helt borta år 2022. Förslaget presenterades på internationella kvinnodagen 8 mars.

FN har dragit igång en kampanj för att minska lönegapet mellan kvinnor och män. I förgrunden för kampanjen står skådespelaren Patricia Arquette som redan på 2015 års Oscarsgala höll ett passionerat tal om lika lön. När kampanjen lanserades hyllade Arquette just Island.

Två tillfällen kvar av feministisk stadsvandring i Uppsala: 10 maj och 7 juni. Man behöver inte anmäla sig och det kostar inget att vandra med Centrum för genusvetenskap vid Uppsala universitet för att få chans att se staden ur en ny vinkel. Gå in på Feministisk stadsvandring Uppsalas Facebook-sida för exakt klockslag och mötesplats.

dissar...

Paolo Roberto, före detta boxaren, "skämtade" på Instagram med en bild där det stod, översatt till svenska: "Bröst bevisar att män kan fokusera på två saker samtidigt". Bland annat Gudrun Schyman, talesperson för Fi, blev upprörd. Abdirahman Mohammed Ahmed, dåvarande sekreteraren för Unga Feminister, skrev i en opinionsartikel på SVT att folk borde växa upp och lära sig tåla ett skämt och att media borde fokusera på riktigt kvinnoförtryck istället för på en pseudodebatt. När han vägrade att ta tillbaka artikeln fick han lämna sitt uppdrag. Kanske lite överdrivet?

När nederländska organisationen Women on Waves segelbåt försökte lägga till i guatemalanska hamnen Puerto San José bordades de av militären. Eftersom abort är olagligt i Guatemala om inte mammans liv är i fara var Women on Waves där för att hjälpa kvinnor med medicinsk abort genom att ta dem ut på internationellt vatten och ge dem hormontabletter. Flottan bevakade fartyget och såg till att aktivisterna ombord inte lämnade det och att lokala kvinnor inte kom ombord.

När Tysklands förbundskansler Angela Merkel och den amerikanske presidenten Donald Trump möttes i Vita huset i mars vägrade Trump att skaka hand inför kamerorna. Trumps talesperson Sean Spicer tror dock att presidenten inte hörde frågan från fotografen.

SD-kvinnor skriver på sin Facebooksida att man fått nog av våld, trakasserier och våldtäkter mot kvinnor. Bra så. Men sedan lägger man till: "Varför tar inget annat kvinnoförbund den här debatten? Skamligt!" Ehh, godmorgon, SD-kvinnor...

S-kvinnors förbundsordförande Carina Ohlsson och förbundssekreterare Susanne Andersson träffade Stefan Löfven och pratade feministisk politik inför S-kongressen. Trygghet; både i arbetslivet och i det offentliga rummet, mäns våld mot kvinnor och porrens påverkan diskuterades.

SPANING

FOTO: CANSTOCK

2000

... per 10 000 levande födda barn ligger mödradödligheten i Rwanda på. Det är en nedgång från år 2000 från 1100 mödrar per 100 000 levande födda barn.

Jämställdhetsstatistiken från Rwanda är

resultatet av en svensk biståndssatsning, International Training Program, där SCB under ett år utbildat och gett stöd till statistiker och till användare av statistik. Under våren har det även kommit jämställdhetsstatistik från Bangladesh, Palestina, Tanzania och Uganda.

Med uppdrag att skapa en myndighet

Så blev det en jämställdhetsmyndighet till slut. 1 januari 2018 ska den vara uppe och rulla i Göteborg. Kerstin Alnebratt är kvinnan som ska se till att det händer.

– Att starta en myndighet är ett väldigt praktiskt arbete, konstaterar hon.

TEXT OCH FOTO: Maria Persson

Om det är någon som är expert på jämställdhetspolitik är det Kerstin Alnebratt. Expert i jämställdhetsutredningen Mål och myndighet – en effektiv styrning av jämställdhetspolitiken, expert hos Eige, EU:s jämställdhetsmyndighet, och till vardags föreståndare för Nationella sekretariatet för genusforskning i Göteborg. Dessutom är hon doktor i genusvetenskap. Nu har hon fått regeringens uppdrag att som särskild utredare gräva ner sig i bildandet av en ny myndighet: Jämställdhetsmyndigheten.

Varför fick du uppdraget?

– Jag tror att det är för att jag är chef för Nationella sekretariatet för genusforskning och vi har haft flera stora regeringsuppdrag när det gäller jämställdhetsintegrering i statliga myndigheter och det har vi haft för att det inte funnits en myndighet. Regeringen har fått portionera ut uppdragen på universitet, länsstyrelser och andra, svarar Kerstin Alnebratt.

Tiden verkar knapp. Inte för att fatta beslut om en myndighet med expertis inom jämställdhetsom-

rådet. För den tiden verkar ha varit oändlig. Behovet av samordning och långsiktighet på området har förts fram sedan början av 2000-talet.

Drog i gång i januari

Två utredningar, 2005 och 2015, förslog en jämställdhetsmyndighet. Men det är först nu som en regering bestämt sig. Nej, vi talar om ont om tid innan myndigheten ska vara på fötter. Det händer redan vid kommande årsskifte, men det var först 9 januari som Kerstin Alnebratts och hennes två kollegors, Anna Aspegren och Magnus Hedenskog, uppdrag drog igång.

– Vi har hunnit med ganska mycket; verksamhetsplan, besök hos de fyra myndigheter som ska lämna ifrån sig verksamhet, satt igång ett stort arbete med att hitta lokal och så har vi påbörjat arbetet med bemanningen, säger Kerstin Alnebratt och tar en klunk te samtidigt som hon makar tillrätta en snus under läppen.

Inte Göteborgs Rapé dock utan Kaliber. Född och uppvuxen i Kungälv är hon västkusten trogen i övrigt. Det är också på västkusten, i Göteborg, som den nya myndigheten ska ligga meddelade

Kerstin Alnebratt ska, med sina två kollegor, på ett års tid få en hel myndighet på fötter.

S-kvinnor och myndigheten

2005 kom utredaren Gertrud Åström fram till att en jämställdhetsmyndighet behöver inrättas. Utredningen "Makt att forma samhället och sitt eget liv – jämställdhetspolitiken mot nya mål" överlämnades till dåvarande jämställdhetsministern Jens Orback (S).

S-kvinnor, som var en av remissinstanserna till Åströms utredning, var positiva och sammanfattade sitt remissvar så här:

- En jämställdhetsmyndighet skulle sätta fokus på jämställdhetspolitiken, och ytterligare lyfta jämställdhetsfrågorna.
- En jämställdhetsmyndighet skulle ansvara för samordning och uppföljning av jämställdhetspolitiken.
- En jämställdhetsmyndighet skulle samla all forskning om jämställdhet, och fungera som ett stöd för exempelvis myndigheter och kommuner i sitt jämställdhetsarbete.

Flera S-kvinnor har också genom åren lagt motioner i riksdagen om en myndighet.

I remissvaret till den senaste Jämställdhetsutredningen, som ligger till grund för beslutet om att en jämställdhetsmyndighet ska inrättas nu, skrev S-kvinnor så här:

» En Jämställdhetsmyndighet, med ett samlat ansvar för att följa upp och genomföra jämställdhetspolitiken, kan få en avgörande roll i arbetet för ökad jämställdhet. Den kan väntas ha positiva effekter för integrering och implementering av beslut i allmänhet, men också för att mer specifikt kontrollera att utvecklingen sker i hela landet. Införandet av en jämställdhetsmyndighet är ett förslag som presenterats flera gånger tidigare. Frågan är väl utredd, men har ändå inte genomförts. Det är hög tid att en myndighet med nationellt samordningsansvar för jämställdhetsfrågor nu blir verklighet!"

► regeringen i december. Och det är där Kerstin Alnebratt letar lokal som cirka 75 anställda och en generaldirektör, chefen för myndigheten, ska rymmas i. Tjänsten som generaldirektör utlyses i vanlig ordning av regeringen men de övriga ska Kerstin Alnebratt med kollegor hitta.

– Det är ett väldigt praktiskt arbete att starta en myndighet. Lokaler, kontoplan, försäkringar, städning. Det måste finnas papper både i kopian och på toaletterna den dagen det börjar, sammanfattar Kerstin Alnebratt arbetet med.

Det gäller att hitta den punkt där arbetet är tillräckligt men inte har gått för långt. Det måste finnas en webbsida, men det måste också finnas utrymme för dem som ska jobba på myndigheten att utveckla en webbplats. Det måste finnas något slags grafisk profil, men den kan inte vara färdig. Det måste finnas någon typ av organisation men samtidigt måste den nye GD:n ha möjlighet att påverka den.

– Vi måste kommit så långt att de kan sätta igång att arbeta, men lämna ett stort utrymme till den permanenta ledningen, säger Kerstin Alnebratt.

Bekämpa våld

Men verksamheten ska också fyllas med ett innehåll. Regeringen har satt upp direktiv för vad den nya myndigheten ska syssla med, bland annat analys och stöd utifrån de jämställdhetspolitiska målen, fördela bidrag till jämställdhetsprojekt och kvinnors organisering samt samordna den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Alla de projekt och uppdrag på jämställdhetsområdet, som varit tillfälliga, går över till den nya myndigheten.

– Att det nu blir en myndighet ser jag som en normalisering av politikområdet. Att vi har ett departement och sedan har departementet, som en förlängd arm, myndigheter. Så är det på andra politikområden, men det har inte funnits på jämställdhetsområdet. Det har gjort att politiken blivit kortsiktig, projektfierad och väldigt svårstyrd, konstaterar hon.

Alla kan söka tjänsten

Kerstin Alnebratt är tydlig med att ingen regering någonsin har satsat så mycket projektpengar till jämställdhetsarbetet som alliansregeringen.

– Det visar alliansregeringens och dåvarande jämställdhetsminister Maria Arnholm (L) ambition. Det var också hon som tillsatte den jämställdhetspolitiska utredningen. Jag uppfattar att hon gjorde

det för att hon såg behovet av långsiktighet. Man konstaterade att väldigt mycket bra kommit igång genom projektpengarna, men det gick inte att se vilka effekter det gett. Det fanns ingen långsiktighet, säger Kerstin Alnebratt.

Men det räcker inte med en myndighet, det behövs fortfarande politiska beslut som kan omfördela resurser och makt.

– Det kan inte en myndighet göra, det är ett politiskt ansvar som måste tas. Det myndigheten kan göra är att leverera in kunskapsunderlag till regeringar av olika kulör; vad får effekter, hur ser utvecklingen ut, var brister det?

Finns det någon risk för jämställdhetsarbetet med en myndighet?

– Jag tror inte det. Det skulle kunna vara om jämställdhetsmyndigheten tar över uppgifter från andra myndigheter. Det är viktigt att säkerställa att det ordinarie ansvaret för jämställdhetsarbetet

Det är mycket praktiskt arbete med att starta en ny myndighet.

– Det måste finnas papper både i kopian och på toaletterna den dagen det börjar, säger Kerstin Alnebratt.

inom de olika politikområdena ligger kvar på sina respektive departement. Det här är en tvärsektoriell fråga, svarar Kerstin Alnebratt.

Den nya myndighetschefen ska vara på plats ungefär samtidigt som den nya myndigheten: 1 januari 2018. Det finns inget formellt hinder för att Kerstin Alnebratt skulle kunna vara den nya generaldirektören. Men det finns inte heller det omvända, det vill säga inget i hennes nuvarande uppdrag krattar manegen.

– Alla kan söka den tjänsten. Det kan du också, säger Kerstin Alnebratt vänligt.

Hon vill inte uttala sig i frågan. Även om hon får den väldigt ofta.

– Jag måste hålla fokus. Jag kan inte göra det här arbetet vare sig utifrån att jag skulle vilja ha det jobbet eller inte vilja ha det. För mig är det jätteviktigt. Det jag gör nu är det roligaste uppdraget jag haft, säger hon. ❀

Jämställdhets- myndigheten

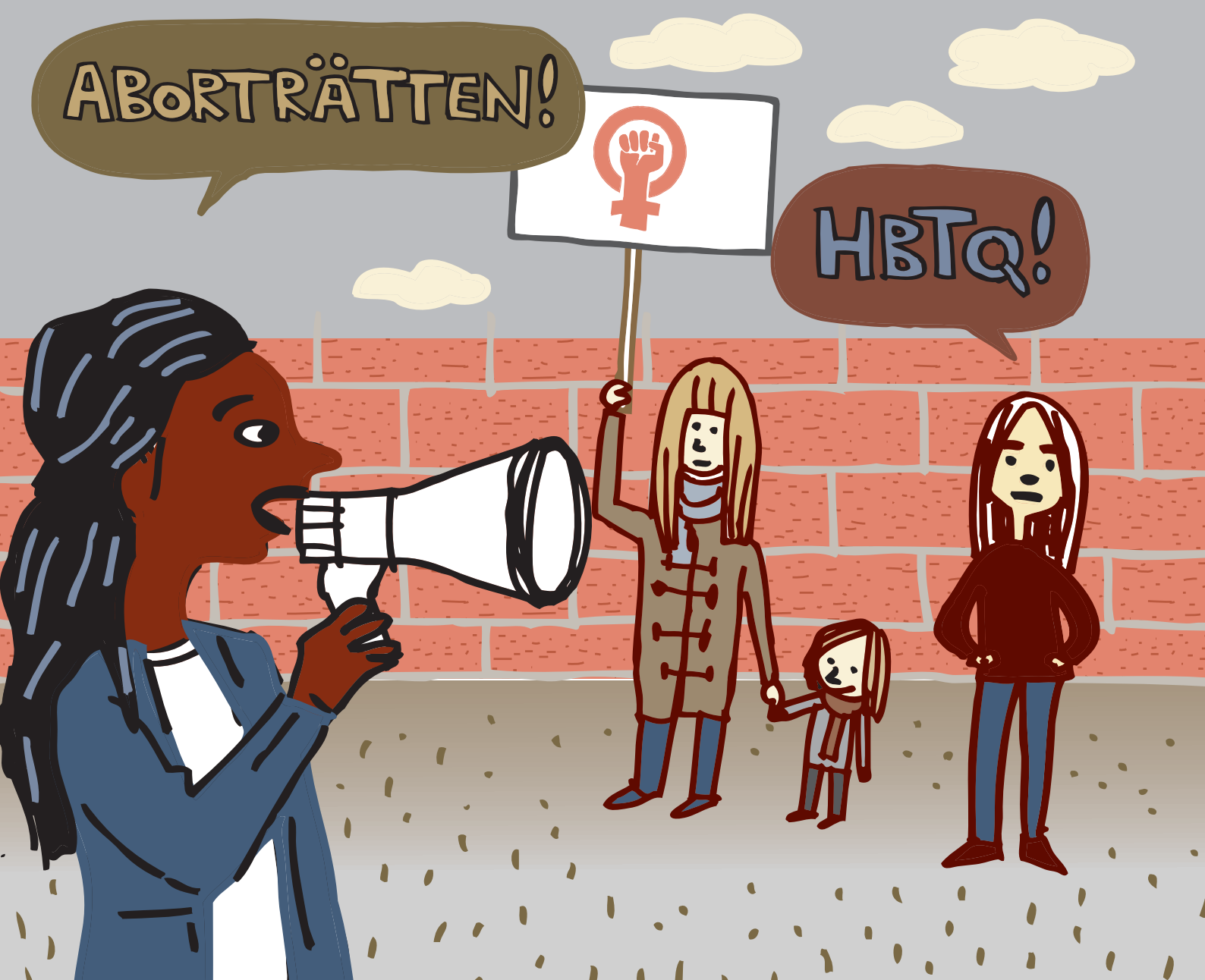
Myndigheten ska vara på plats 1 januari 2018 och Kerstin Alnebratt har utsetts till särskild utredare. Utredningen ska föreslå och vidta de åtgärder som krävs för att myndigheten ska kunna inleda sin verksamhet. Myndigheten ska ha 75 medarbetare. Tjänsten som myndighetschef utlyses under våren. Jämställdhetsmyndigheten kommer att ligga i Göteborg.

Vad ska den nya myndigheten göra?

- Bidra till en strategisk, sammanhållen och hållbar styrning och ett effektivt genomförande av jämställdhetspolitiken.
- Ansvara för uppföljning, analys, samordning och stöd utifrån de jämställdhetspolitiska målen.
- Fördela bidrag till jämställdhetsprojekt och kvinnors organisering.
- Samordna, genomföra och följa upp den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck.
- Bistå regeringen, till exempel i internationellt samarbete på området.

Vilka är de jämställdhetspolitiska målen?

- En jämn fördelning av makt och inflytande.
- Ekonomisk jämställdhet.
- Jämställd utbildning.
- Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet.
- Jämställd hälsa.
- Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

PROTESTEN flyttar politiken

Efter kvinnomarscher och manifestationer för och emot immigration kan vi lätt tro att aktivismen har ökat. Men så är det inte riktigt, berättar statsvetaren Katrin Uba. Däremot sprider sig information och nyheterna om aktionerna allt snabbare och till allt fler.

TEXT: Maria Persson ILLUSTRATION: Susanne Fredelius

Vad är det att vara aktivist? Kanske något annat i dag än vad det var förr. Enligt Nationalencyklopedin så är det en person som "företräder en militant ståndpunkt vilken syftar till ett militärt ingripande". Men lägger NE till: "numera också aktiv, handlingsinriktad medlem av ett parti eller annan organisation, till exempel partiaktivist, miljöaktivist eller djurrättsaktivist". Morgonbris ringer upp Katrin Uba som är docent i statsvetenskap vid Uppsala universitet och har forskat kring sociala rörelser.

Hej Katrin. Vad skulle du säga att aktivism är?

– Inom statsvetenskapen pratar vi oftast om "deltagande" och då politiskt deltagande; valdeltagande och annat politiskt deltagande. Men sedan finns den mer aktivistiska biten då man är medlem eller en del av en organisation. Man demonstrerar, marscherar och strejkar.

Det finns också det engelska begreppet "political consumerism" då man konsumerar eller låter bli att konsumera för att uttrycka en åsikt.

För att vara aktivist måste man göra något, det räcker inte att passivt vara med i ett politiskt parti eller i en organisation. Man måste visa att man är emot något, eller för. Det går lika bra. ▶

**KATRIN UBA,
UPPSALA
UNIVERSI-**

TET, forskar om sociala rörelser och processer i framförallt Sverige, men har även studerat Indien och Peru med fokus på protester mot privatisering. I Sverige har hon undersökt protester mot EU och mot skolnedläggningar. Hon är projektledare för den svenska projekt databasen (finansierad av Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Forte) som innehåller alla protester i Sverige sedan 1980 utifrån medias rapportering.

»Ungdomar i dag är inte så annorlunda mot förr, det är informationen som förändrats.

Den är enkel och tillgänglig«

► **Finns det ett motsatsförhållande mellan politisk aktivism och folkrörelse?**

– Nej, det gör det inte men traditionell svensk folkrörelse, som nykterhetsrörelsen, fredsrörelsen och kvinnorörelsen, kanske inte har varit så protestinriktad. I Sverige har man hittat en annan väg: förhandlingen.

Men det är inte bara förhandling som gäller, det protesteras i Sverige också. Från 1980 till 2011 finns minst 9000 protesthändelser som namnsamlingar,

uppvaktning av politiker, demonstrationer och strejker registrerade i den svenska protestdatabasen (över 18000 om man räknar även olika protest-brev som tidningar publicerar). Det är ganska många, tycker Katrin Uba. Lite typiskt för Sverige säger hon, att protesterna går genom media.

– Det har varit ganska stor mobilisering också från till exempel miljörörelsen och kvinnorörelsen. Men tittar man historiskt, vi har fackföreningsrörelsen och Saltsjöbadsavtalet, finns inställningen: vi förhandlar först. Och det har spridit sig från facket till andra delar av samhället, säger Katrin Uba.

Någon generationsfråga tror hon inte att det är i betydelsen av att unga i dag vill att det ska gå snabbare än vad unga ville förr. Unga vill alltid att det ska gå snabbt, om man generaliserar, unga är alltid mer benägna att protestera. Nej, det som mest skiljer sig från förr är det sammanhang som protesten finns i.

– Antalet protester har inte ökat markant, men vi vet mer om dem.

Ungdomar i dag är inte så annorlunda mot förr, det är informationen som förändrats. Den är enkel och tillgänglig. Den syns, säger Katrin Uba.

Hur många som läste en Stockholms-tidning på 80-talet kände till en protest i Sollefteå? undrar hon retoriskt. I dag räcker det att någon lägger upp något på Facebook så är spridningen ett faktum. Och då inte bara att informationen

sprids, även själva protesten får fötter.

Men vad är det då man protesterar mot eller för? Jo, välfärdsfrågor, de har alltid varit viktiga och dyker gärna upp under ekonomiska kristider och i valrörelser. Men på senare år har protester och manifestationer som handlar om immigrations- och asylfrågor ökat. Både för och mot.

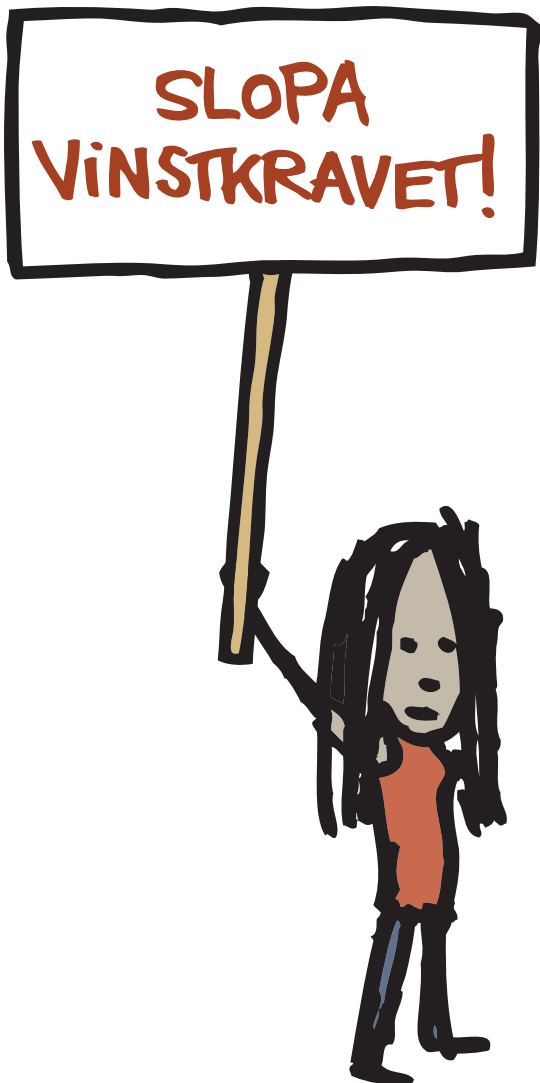
Hur aktivistisk är kvinnorörelsen?

– Historiskt sett har det funnits ganska många aktioner: rösträtten är ett exempel. Av de 300 kvinnorelaterade händelser som finns i databasen mellan 1980 och 2011 har många handlat om våld mot kvinnor och om solidaritet med kvinnor i världen, förklarar Katrin Uba.

Under 1980-talet var det stor mobilisering mot pornografin, till exempel aktioner mot porrbutiker. Under 2000-talet handlade många demonstrationer om hedersrelaterat våld; det var manifestationer för mördade Pela Atroshi och Fadime Sahindal.

Så, har aktivismen förändrats?

– Nej, den är egentligen likadan. Det som tillkommit är nätaktivismen. Den är snabbare, men samtidigt lyckas den inte hålla sig kvar. Det kommer hela tiden nya saker. Om man tänker på den arabiska våren tror man att den sprids via nätet. Men det var inte bara så. Det fanns mycket grundarbete runt omkring som var jätteviktigt. ❀

Siffran: Runt 240 av 9 000 protester från 1980 till 2011 har kopplingar till kvinnorörelsen.

Ordet:
Aktivism kan vara aktiviteter som föregår eller föregriper ett politiskt beslut. Den kan till exempel stödja en företeelse, protestera mot upplevda missförhållanden eller åstadkomma en förändring i redan fattade eller i föreslagna beslut.

1. Vad är aktivism för dig?
2. Hur arbetar ni aktivistiskt?
3. Har sättet att arbeta aktivt politiskt förändrats?

”Maktbegreppet är viktigt”

Heidi Lampinen,
ordförande Rebella
unga S-kvinnor:

1 Aktivism utgår från en vilja att förändra, ett driv och ett engagemang för att göra någon typ av förändring. Att man ser problem i samhället eller i sin närhet som man vill göra något åt. Det kan så klart ta sig uttryck på väldigt många olika sätt. När det gäller den feministiska aktivismen är det att man ser ett maktförhållande som man vill göra något åt. Män har bättre förutsättningar och mer makt än vad kvinnor har och kan påverka sina liv mer. Vi ser det även inom vårt parti. Maktbegreppet är viktigt i aktivismen, att försöka återta något och påverka.

2 Vi är en förening som funnits i tolv år så det har kommit och gått många olika metoder. Vi är en stor förening med en ganska bred typ av aktivism. Vår kärnmetod är att jobba separatistiskt i systerskapets anda. Vi är väldigt måna om att arbetet ska vara lustbaserat. Det är en princip Rebella alltid har haft. Vi måste utgå från persons eget driv. Hur man gör är utifrån sina egna anledningar.

– Vi går i Första maj-tåg och 8 mars-tåg, gör plakat... I tre år har vi inför 8 mars kört vår kampanj där vi lagt fram åtta krav, ett krav per dag som vi gått ut med. Under förra valet hade vi kampanjen ”Röda veckan”, en kampanj

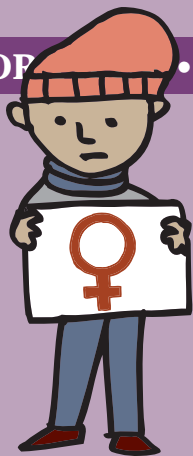
som fokuserade på sexuella och reproduktiva hälso-rättighetsfrågor. Vi har motionerat för menskoppen i landstinget och tagit det i olika interna sammanhang. Vi har också försökt synliggöra den som ett bra alternativ och sålt menskoppar på alla våra seminarier.

För oss ligger folkbildningen nära aktivismen. Vi anordnar gärna seminarier och föreläsningar för att kunna utveckla oss i att bedriva ett politiskt arbete. Vi är separatistiska och hos oss kan man mötas i en annan gemenskap än vad man har i partiet annars.

3 Det kanske inte är lika mycket gå ut på gatan i proteströrelser, utan mer att man gör det via internet och sociala medier. Rebella försöker vara närvarande medialt, det är en viktig kanal. Det är en tilltalande arena för det är där många unga kvinnor finns. Men man kan inte bortse från det fysiska mötet.

Eftersom aktivismen utgår från en persons vilja att göra något och från engagemanget är det viktigt att man håller fast vid att man ser varje person. Det måste finnas låga trösklar att komma in. Det ska vara enkelt att vara aktivist. Kanske det räcker för dig att klicka ”like” på en paroll om ett politiskt motiv. Det ska finnas något för alla i aktivismen.

forts...

1. Vad är aktivism för dig?
2. Hur arbetar ni aktivistiskt?
3. Har sättet att arbeta aktivt politiskt förändrats?

”Jag saknar det fysiska mötet”

Emelie Markianos, ordförande Avantgarde unga S-kvinnor Göteborg:

1 Att ha en grundvilja att förändra något, sedan kan den ta väldigt olika uttryck. För mig handlar det mycket om att hålla mig nära verkligheten och medlemmarna. Att se problemen som finns hos oss människor och försöka koppla ihop det med ett större perspektiv: vad behöver samhället förbättra? Att kunna identifiera strukturer i samhället som hämmar oss kvinnor att utvecklas, vara oss själva och ta vår rättmätiga plats i samhället.

2 Vi är i en fas där vi ändrar om delar av verksamheten. Jag vill kombinera ett ledigt sätt att mötas på med aktiviteter där man kan ta lärdom av andra på ett naturligt sätt. Många i Avantgarde är också aktiva i vårt Belarus-projekt där vi med stöd från Palmecentret stöttar vårt socialdemokratiska systerparti för att starta upp ett kvinnoförbund. Vi vill ha en bredd av aktiviteter där alla kan känna sig inkluderade.

Det viktigaste är kanske inte alltid vad man gör, utan att unga kvinnor får träffas och lägga destruktiva maktspel åt sidan. Det kanske inte alltid handlar

om att en bjuder in de coolaste föreläsarna, utan att vi bidrar med en plats där en kan utvecklas i fred.

3 Det är absolut annorlunda idag. Jag saknar det fysiska mötet med

människor. Jag tycker att ”lajkandet” och ”delandet” kan, i längden, bli intetsägande om vår politik eftersom vi når ut med uppmaningar och inte pratar med varandra sinsemellan.

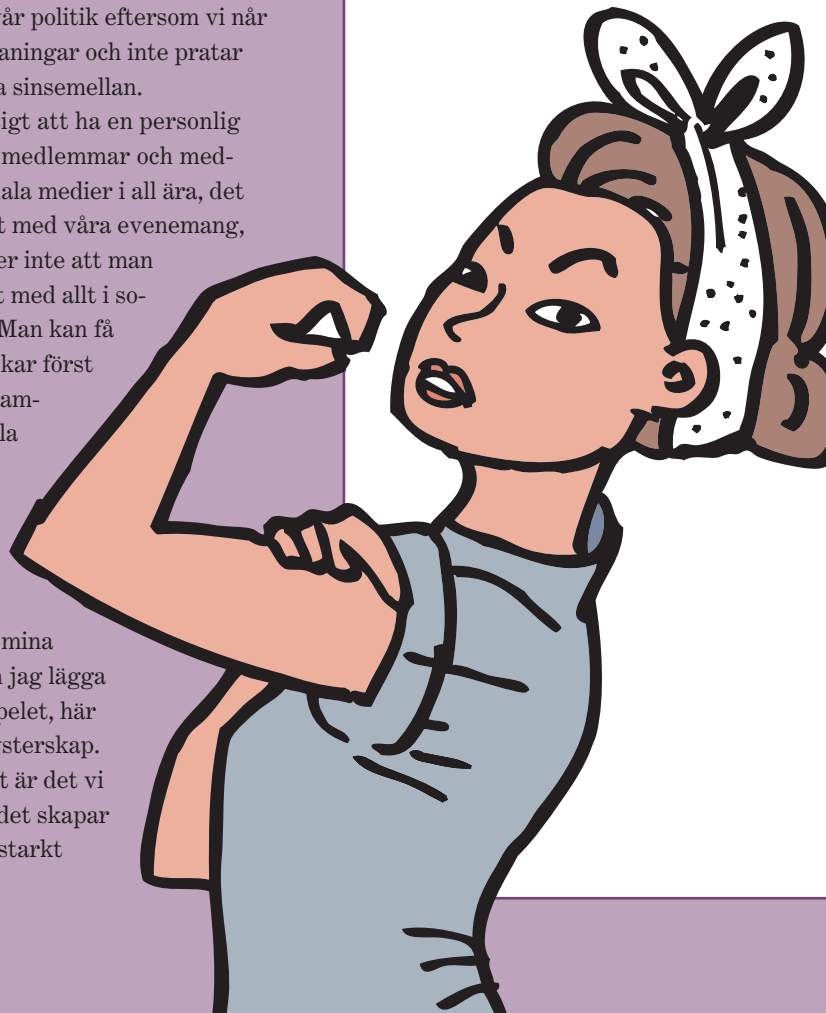
Det är viktigt att ha en personlig kontakt med medlemmar och medborgare. Sociala medier i all ära, det är så vi når ut med våra evenemang, men jag tycker inte att man behöver nå ut med allt i sociala medier. Man kan få testa sina tankar först i ett mindre sammanhang. Hela tanken med Avantgarde är att unga kvinnor kan känna: här kan jag testa mina idéer, här kan jag lägga undan maktspelet, här känner jag systerskap. Långsiktighet är det vi behöver, och det skapar vi genom ett starkt systerskap.

”Det personliga är politiskt”

Milischia Rezai, ordförande Avantgarde unga S-kvinnor Stockholm:

1 Aktiviteter som syftar till att skapa förändring i en viss politisk fråga, skulle kunna vara en spontan definition.

”Vi ifrågasätter det som är givet”

**Sara Mellander,
Avantgarde unga
S-kvinnor Skåne:**

2 Vi har ett tema som är ”det personliga är politiskt”, det vill säga att vi försöker politisera det som ofta anses privat eller tabu-belagt. Vi har märkt att det lockar många kvinnor till aktiviteter, kvinnor som aldrig förut varit på någon politisk eller socialdemokratisk aktivitet.

Vi har till exempel pratat om välfärdspolitik och anhörigfrågor utifrån ett feministiskt perspektiv, jämställda/ojämställda relationer, sex och reproduktiva rättigheter. För personer som inte tidigare kommit i kontakt med politiken är det ofta lättare att ta klivet om man utgår från personliga erfarenheter och frågor som är aktuella i människors vardag.

3 Sociala medier har förändrat. Det blir lättare att vara aktivistisk även över nationsgränser. Geografi och fysisk närvaron är inte lika viktigt längre. Man får information mycket snabbare och kan mobilisera och agera snabbare.

Men denna trend rör främst sociala rörelser och i mindre utsträckning traditionella politiska partier. Kanske bör vi fundera på hur vi bättre kan utnyttja de nya verktygen för att mobilisera fler.

1 Att driva en aktuell politisk fråga på olika sätt. För mig blir definitionen av aktivism koppad till var jag verkar, inom politiken och inom socialdemokratin. Aktivism är för mig att ifrågasätta något som är givet, att försöka ändra hegemonin kring en fråga så att det blir möjligt att fatta ett politiskt beslut som accepteras och också välkomnas av väljarna. Ett bra exempel på aktivism är S-kvinnors kampanj mot atomvapen på 50-talet. Aktivism kan faktiskt också vara att våga stå upp för sin åsikt i förhållande till partilinjen, att våga stå för det man tror på och agera för detta utan att ta hänsyn till vilken påverkan det har för ens ställning.

2 I Avantgarde Skåne arbetar vi såklart som man gör överallt inom partiet med motionsskrivande, deltagande i kampanjer och med att dela ut flygblad. Jag tycker att vi som klubb har en aktivistisk prägel då vi ifrågasätter det patriarkala systemet och de maktstrukturer vi har i samhället och även inom partiet.

Vi är unga kvinnor som verkar i partiet, som stöttar varandra för att våga ta plats och kunna driva vår politik. Några konkreta exempel på hur aktivism kan se ut i Avantgarde är vårt arbete för att uppmärksamma unga kvinnors otrygghet i det offentliga rummet. Kvinnor utsätts för sexualisering av den kvinnliga kroppen, kommentarer, killar som utsätter dem för sexuella övergrepp och trakasserier. Det påverkar kvinnors rörelsefrihet och leder till en ojämställd tillgång till det offentliga rummet. För att uppmärksamma detta nattvandrade vi på Möllevängen, en plats

i Malmö med många nattklubbar och där många går ut. Vi frågade unga kvinnor om deras trygghet, om de kände sig begränsade, om de hade strategier för hur de skulle ta sig hem. Vi hade med oss vårt kommunalråd i trygghetsfrågor som fick ta del av allt. Vi skrev en rapport och sedan la vi fram en motion för ökat jämställdhetsperspektiv i planeringen av det offentliga rummet. Vi har också en kampanj som heter snopptillägg där vi säljer kaffe med olika priser till kvinnor och män baserat på inkomstskillnaderna. Det väcker helt klart debatt och synliggör på ett konkret sätt det ojämställda arbetslivet.

3 Det har det gjort med tanke på internet och sociala medier. Något som både skapar möjligheter och begränsningar. I sociala medier kan man mobilisera snabbt, publicera politiska texter. Men det finns också en risk att aktivismen stannar vid att trycka ”like” på nätet i stället för att prata med väljare, bilda opinion och agera. Det finns också en risk att en begränsas till att enbart se de åsikter som en själv håller med om. Kvinnor och män har också olika förutsättningar i sociala medier. Det finns ett enormt hat mot kvinnor som tar plats. De får utstå hot, kränkningar och sexualisering. Det är viktigt att vara medveten om det och arbeta aktivt för att det upphör.

Kvinnor flyttar berg för jämställdheten

Världskrigen stannade upp kvinnorörelsen i Österrike, framförallt det andra världskriget då socialdemokratin blev bannlyst av nationalsocialisterna.

Efter 1945 satte rörelsen igång igen och SPÖ-Frauen (S-kvinnor) grundades.

Selma Yildirim är ordförande för SPÖ-Frauen i Tyrolen. Hon har varit engagerad i 20 år och har koll på historien.

TEXT OCH FOTO: Charlotte Rückl

SPÖ-Frauen har revolutionerat samhället likväl som moderniserat det. Det började med familjerätsreformen på sjuttio-tioalet som innebar att hustrun inte längre behövde be om lov av sin man för att arbeta, säger hon.

Den tidigare lagen gjorde mannen till överhuvud i familjen och kvinnan hade ingen självbestämmanderätt i frågor om till exempel ekonomi, utbildning av barn eller vad hon själv ville göra med sitt liv. Lagen hade funnits sedan 1811 och föga förvånande var trycket stort för att få igenom en reform. 1975 gick den igenom och samma år infördes rätten till abort. Därmed var två stora och viktiga steg tagna i kampen om självbestämmanderätt och jämställdhet. Selma Yildirim förklarar att bägge milstolparna uppnåddes tack vare SPÖ-Frauens initiativ.

Dubbelt arbete försvarar

I dag består klubben av 15 kvinnor i Innsbruck och 20 i hela Tyrolen. En av anledningarna till det låga antalet medlemmar är det dubbla arbetet där kvinnor behöver ta hand om hushåll, barn och samtidigt arbeta. En annan anledning är att hälften av alla kvinnor som

är på arbetsmarknaden jobbar deltid och helt enkelt inte har råd. Även om antalet medlemmar är litet så är det en väldigt aktiv grupp. Selma Yildirim tror att de rentav kan vara den mest aktiva gruppen inom SPÖ om man ser på antalet event och kampanjer de har genomfört under året.

– Det är fortfarande två tredjedelar män som engagerar sig och det har med det dubbla arbetet att göra och att pengarna inte räcker till. Det är så! Det kostar att åka bil till mötena och även andra utgifter tillkommer. Det gör det politiska arbetet relativt svårt och resultatet blir en liten grupp av engagerade kvinnor.

Tyrolen utgörs till stor del av små samhällen i bergen och det krävs oftast bil för att ta sig runt. Innsbruck är den enda större staden med sina 131 000 invånare. Det är enligt Selma Yildirim fortfarande många tyrolare som tror att gamla traditionella familjemöster råder där far- eller morföräldrar kan passa barnen på dagen. Det stämmer inte överens med realiteten och utbudet

av förskoleplatser är alldeles för litet. 20 procent av behovet täcks upp och många förskolor stänger redan klockan 14. Det gör det naturligtvis svårt för föräldrar att jobba heltid, framförallt för mödrar som i störst utsträckning tar hand om barnen.

Vägen till självständighet

SPÖ-Frauen vill se en rad åtgärder som skulle underlätta för kvinnor att leva självständiga liv. I första hand måste utbudet av förskoleplatser öka och öppettiderna förlängas. Sedan är de i gång med att se över kollektivavtalen. De vill utöka

bruttolönen till minimum 1500 euro i ett första steg och sedan höja den ytterligare.

Samtidigt arbetar de med unga tjejjers ambitionsnivå när det gäller jobb.

– Om man frågar unga flickor i 10–14-årsåldern vad de vill jobba med så säger de antingen frisör, säljare eller sekreterare. Målen är måttliga kan man säga, berättar Selma Yildirim.

Även attityder gentemot män som vill ►

»Det är fortfarande två tredjedelar män som engagerar sig«

Selma Yildirim, ordförande för SPÖ-Frauen i Tyrolen, kämpar för lagstiftad kvotering. Minst 40 procent av aktiva inom politiken och näringslivet ska vara kvinnor.

- vara pappalediga måste förändras. I en undersökning som familjdepartementet gjorde 2016 framgår det att endast nio procent av alla österrikare uppfattar samhället som accepterande gentemot män som stannar hemma med sina barn. Det är 17 procent som tar ut sin pappaledighet och alla har en pappamånad efter barnets födsel.

Kvinnojourer och sexköpslag

När det gäller våld mot kvinnor finns det en lag mot våld i hemmet som skyddar alla personer i ett hushåll. Lagen efterlevs väl och det rättsliga systemet är starkt i Österrike. Däremot behövs flera kvinnorjoursboenden i Tyrolen vilket SPÖ-Frauen har kämpat för länge. Men med de liberalkonservativa partierna som styr i regionen är det svårt att få igenom.

Sexköpslagen skiljer sig från den svenska i den mån att det inte är förbjudet att köpa sexuella tjänster. Partiet är väldigt splittrat i frågan och Selma Yildirim säger att de inte vet hur de ska handskas med den. Hon skulle personligen gärna se en liknande lag som i Sverige som straffar köparen i stället för de kvinnor som säljer sina kroppar.

På frågan vad SPÖ-Frauen i Tyrolen kämpar för som starkast just nu blir svaret könskvotering.

– Vi kämpar väldigt hårt och med fast övertygelse för könskvotering inom politiken likväl som i näringslivet, med minst 40 procent kvinnor. För vi ser hur välutbildade kvinnor varken sitter i parlamentet eller i ledarpositioner. Det är en huvudfråga för oss. Att tro att en kvalificerad kvinna skapar sig en väg uppåt, det är helt enkelt fel. Det finns inte. Vi har en tjock genomskinlig vägg och att bryta sig igenom den är väldigt svårt för kvinnor. Därför behöver vi en lagstiftad kvotering, svarar Selma Yildirim. ❁

Två starka röster mot atomvapen

Kvinnoförbundet har haft många starka, och färgstarka, personer i sin ledning. Trots konkurrensen får man ändå räkna 1950-talets ledningsduo, Inga Thorsson och Nancy Eriksson, till de allra främsta i genren färgstyrka.

TEXT: Anne-Marie Lindgren

I yttre mening var de olika, som personligheter kanske också. Inga Thorsson var kärv och disciplinerad (charmen sparades för den inre kretsen), Nancy Eriksson livfull, spontan och kvinnligt kokett. Men båda var högt begåvade, viljestarka och med ett passionerat engagemang för de frågor de drev – och ingen av dem särskilt fallen för att följa partiorder som inte stämde med deras egen övertygelse.

De fanns i kvinnoförbundets ledning, Inga Thorsson som ordförande och Nancy Eriksson som vice ordförande när kvinnoförbundet tog – och vann – en av sina största strider, kampen för ett socialdemokratiskt nej till svenska kärnvapen.

Delat parti

Att 1956 års förbundskongress sade nej till svenska atomvapen, efter en motion av Stockholmsdistriktet – med Nancy Eriksson som ordförande – var i linje med förbundets hela historia av engagemang för fred och nedrustning. Men populärt var beslutet inte hos partiledningen.

För partiet var delat i frågan, och i ledningen fanns starka röster för svensk atombeväpning. Så partiordföran-

den, Tage Erlander, vädjade till förbundet att inte öka polariseringen genom aktivt opinionsarbete i frågan.

Till att börja med lydde förbundet.

Men när ÖB i början på 1957 ville ha pengar till atomvapenforskning höll de inte tyst längre. De kommande åren fanns kvinnoförbundet bland de mest engagerade opinionsbildarna mot en svensk kärnvapenbeväpning. Inte alltid till partiledningens belåtenhet.

1959 hade man nått så långt att den särskilda arbetsgrupp i frågan, som partiet tillsatt och där Inga Thorsson ingick, föreslog ett försiktigt nej ”i dagens läge”. 1960 års kongress slingrade sig förbi frågan, men det var uppenbart att opinionen både inom och utom partiet svängt i allt mer negativ riktning.

Försvaret fick rätt att bedriva så kallad skyddsforskning, men fick nej till konstruktionsforskning. På partikongressen 1964 var kärnvapenmotståndarna i majoritet.

Samma år avgick Inga Thorsson som ordförande i kvinnoförbundet för att bli

Inga Thorsson och Nancy Eriksson kämpade för ett socialdemokratiskt nej till svenska kärnvapen.

ambassadör i Israel. I fortsättningen ägnades hennes tid och starka engagemang helt åt internationella frågor.

Hon föddes med efternamnet Bagger Sjöbeck 1915, växte upp i Djurholm i högborgerlig miljö, tog studentexamen i Åhlnska skolan och utbildade sig till först lärare, sedan gymnastikdirektör.

Under studietiden kom hon i kontakt med läkaren Andrea Andreen, som var starkt engagerad i fredsrörelsen och – inte minst yrkesmässigt – i frågor kring barns hälsa och sociala villkor. I båda avseendena kom det att starkt påverka den unga Inga.

Starkt socialpolitiskt engagemang

Det politiska intresset förde henne till det socialdemokratiska kvinnoförbundet och de socialpolitiska frågorna. Hon var bland annat sekreterare i 1941 års

Atomvapendemonstration

»När ÖB i början på 1957 ville ha pengar till atomvapenforskning höll de inte tyst längre.«

Kongressen 1960: Fr v Nancy Eriksson, Annie Wallentheim och Inga Thorsson, alla framträdande i kvinnoförbundets ledning. Foto: Hemried

Osten Undén får blommor av kvinnoförbundet på 1960 års kongress till tack för stöd i kampen mot atomvapen. Foto: Ellen Dahlberg

befolkningsutredning, ledamot av 1950 års abortutredning och av medicinalstyrelsens socialpolitiska råd. 1958–64 var hon socialborgarråd i Stockholm.

1964 utnämndes hon till ambassadör i Israel. 1974–1989 var hon ordförande för den permanenta svenska nedrustningsdelegationen i Genève och 1970–1982 svensk FN-ambassadör.

Nancy Eriksson föddes 1907 som barn till en ogift ung piga, som inte kunde behålla dottern utan adopterade bort henne – ett inte ovanligt kvinnoöde på den tiden. Nancy växte upp i sin adoptivfamilj, som inte var välbärgad men ändå såg till att ge den begåvade dottern möjlighet att studera: Nancy tog studenten 1927 – som en av något tusental flickor bara – och utbildade sig sedan till sjuksköterska.

I början på 1930-talet kom hon som

nygift till Jönköping, där hon snabbt blev ordförande i kvinnoklubben och styrelseledamot i arbetarekommunen. Makens arbete förde sedan familjen till Stockholm, där Nancy omedelbart engagerade sig i kvinnodistriktet. Hon blev distriktsordförande 1947. 1952 valdes hon in i kvinnoförbundets VU och fungerade i flera år som vice ordförande.

Räddade Vindelälven

Hon var riksdagsledamot 1949–1973. Hennes insatser i riksdagen avspeglar ett brett – och inte alltid okontroversiellt – politiskt intresse. Mycket uppmärksammat blev aktionen för att stoppa utbyggnaden av Vindelälven. Också det var en fråga där hon agerade mot partiledningen men fick opinionen med sig; Vindelälven är än i dag outbyggd.

Sin tid som förtroendevald avslutade hon – efter riksdagsåret – i Stockholms läns landsting. Att den som åker buss med barnvagn i länet slipper att krångla sig fram till föraren för att visa biljett kan vi tacka Nancy för. Det var hennes förslag.

Och det, intresset för de små vardagsdetaljerna mitt ibland de stora övergripande frågorna, var mycket typiskt för Nancy Eriksson. ❀

Är du den stora ledaren som kommer att förändra världen?

Härom året var jag i Kenya och träffade arbetare som deltog i studiecirkelverksamhet inom vårt fackliga PANAF-program. Syster Monica, från COTU Kenya, som ledde vår delegation på en rad möten och arbetsplatsbesök introducerade alltid de fackliga kamraterna som "great big trade union leaders". Jag fick bland annat äran att träffa den stora fackliga ledaren Josephine på ett Fairtrade rosplantage i Naivasha och den briljanta ledaren Sarah på ett stort bränneri i Nairobi. Jag introducerades naturligtvis också som "the great amazing trade union leader from Sweden". Gissa om jag växte varje gång jag presenterades på detta stärkande sätt! Även Josephine, Sarah och de andra systrarna och bröderna sträckte lite extra på sig när vi andra såg dem som stora viktiga ledare. Ja, någon som faktiskt kan förändra världen till det bättre.

För det är ju tillit och förväntningarna det handlar om. När andra tror på att jag ska lyckas göra stordåd, att jag ska kunna förhandla fram bättre villkor och ta ansvar för att alla ska få det lite bättre, ja då är mina möjligheter att lyckas mycket större.

Världen behöver mer av den sortens samverkande ledarskap – både i det lilla och det stora. Ledarskap som inser vikten av att vi alla behöver dra vårt strå till stacken för att skapa en bättre värld. Ledarskap som främjar samverkan och dialog. Ledarskap som bygger upp människor.

Vi kan kalla det ledarskap i Global Deal anda. Global Deal är ett internationellt verktyg, som lanserades av statsminister Stefan Löfven tillsammans med OECD och ILO i FN förra hösten. Visionen är att alla ska få ta del av globaliseringens vinster, genom anständiga arbeten med goda villkor. Kärnan i Global Deal och själva verktyget för att hantera problemen på den globala arbetsmarknaden är samverkan mellan parterna på arbetsmarknaden. Detta gäller hela vägen från lokal till global nivå. Om parterna ges centrala roller – och politiken bidrar där det behövs – är detta det mest effektiva sättet att hitta en balans mellan arbete och kapital. Konstruktiv partssamverkan är en mycket positiv samhällskraft. Arbetarna får schyssta villkor, företagen blir lönsamma och samhällsutvecklingen drivs åt rätt håll. Win-Win-Win!

Kan det verkligen vara så enkelt? Att vi genom samverkan och dialog faktiskt kan bidra till att skapa en rättvis, inkluderande och långsiktigt hållbar tillväxt? Att konstruktiva samtal och förhandlingar kan leda till jämlikhet? Och jämställdhet? Ja, forskningen tyder på att det

finns ett starkt samband mellan facklig styrka och jämlikhet. Mellan välfungerande partssamverkan och jämställdhet. När den fackliga organiseringen

»Om viljan att förhandla och samverka inte finns, är inte det institutionella bygget mycket värt«

sjunker, får vi ökade klyftor i samhället.

Men det krävs ett ledarskap som främjar dialog och samverkan. Det räcker inte med strukturer och system. Om viljan att förhandla och samverka inte finns, är inte det institutionella bygget mycket värt. Vi behöver ett ledarskap i Global Deal-anda både på arbetsplatsnivå, på branschnivå, på nationell nivå och på global nivå. Både hos oss fackliga och hos arbetsgivarna.

Låt oss göra som syster Monica i Kenya! Låt oss vara ledare som bygger upp andra samverkansledare genom att höja förväntningarna på vad de kan åstadkomma. För tänk om vi faktiskt kan skapa en mera jämlik, inkluderande och hållbar värld genom vårt sätt att prata om och till varandra!

**Loa
Brynjulfsdottir**
Internationell
chef på LO

Ayan och Leila kommer inte hem

Ayan och Leila lever antagligen fortfarande. Men ett liv långt bort från förorten utanför Oslo. Åsne Seierstads bok "Två syststrar" berättar om hur två unga tjejer kunde radikaliserats så totalt att de lämnar allt bakom sig och i stället beger sig till IS kalifat i Syrien.

Det har gått snart fyra år sedan 19-åriga Ayan och hennes syster Leila, 16 år, lämnade Sandvika, drygt en mil från centrala Oslo, för att åka till Syrien och islamiska statens kalifat. Då såg inte mamma Sara och pappa Sadiq det de borde ha sett, kanske var den som såg och förstod mest brodern Ismael. Han var också den som var mest kritisk, mot systterna och mot religion.

– Radikalisering är egentligen ganska synlig med till exempel ett uttalat hat mot väst. Alla tecknen fanns där, men de såg inte dem. Nu ville de hjälpa andra i samma situation, berättar författaren och journalisten Åsne Seierstad en förmiddag i mars när hon besöker Stockholm.

I höstas kom hennes bok "Två syststrar – Ett reportage" (Albert Bonniers Förlag) om två helt vanliga norska tjejer med somaliska föräldrar. De var duktiga i skolan, höll på med sport, stridbara, feministiska. Men en dag hände något. Det började med intresset för den salafistiska norska organisationen Islam Net, vidare till vägran att vara med på idrott eller musik i skolan eftersom det är "haram", förbjudet, till kläder som täcker allt förutom ögonen på de unga kvinnorna. Skolan vill förstå och försöker tillmötesgå behoven/kraven så långt de kan. De vill ju att skolan ska vara öppen för alla.

Familjen Juma var inte en familj som inte fungerade. Annars är det vanligt att

de som reser från väst till Syrien för att strida för IS har trassliga uppväxtförhållanden, berättar Åsne Seierstad.

Även om mamman Sara inte kunde norska speciellt bra och egentligen längtade hem till Somalia var pappan Sadiq tydligare med sin önskan att leva i Norge och att barnen skulle bli en del av det norska samhället.

Han har själv en bakgrund som soldat i Somalia och han reser också ner till Syrien för att hämta hem sina döttrar, men får resa hem utan dem. Det var också han som ville att boken skulle skrivas.

Med hjälp av loggar från mejl och chattappar och samtal med familjen har Åsne Seierstad rekonstruerat flickornas väg både till radikalisering och till Syrien. Ett land där de nu drygt 20-åriga systterna troligtvis fortfarande befinner sig. I dag som mammor till varsin snart två år gammal dotter och antagligen gifta med IS-krigare, eller som änkor. Men ingen har hört av dem sedan september förra året då de befann sig i syriska al-Raqqa. En stad som är islamisternas inofficiella huvudstad, men en stad som i skrivande stund är avskuren med floden Eufrat som enda väg in

och ut. Det cirkulerar uppgifter som säger att familjer till utländska IS-anhängare lämnat området i stor skala för att söka skydd i provinser som Dayr az-Zawr. Men

det är ingen som egentligen vet.

– Jag är övertygad om att de lever. Annars hade familjen hört något, säger Åsne Seierstad.

Hon är nog med att inte beskriva de unga kvinnorna som offer. Hon använder aldrig uttrycket "hjärntvättade". Även om deras pappa velat framställa det så vid tillfällen för media, menar Seierstad att Ayan och Leila varit tydliga med att de själva valt att åka. Ingen har tvingat dem och de ville också stanna kvar i Syrien när pappan försökte rädda dem.

"Två syststrar" är både spännande och obehaglig att läsa. Boken innehåller också ett kapitel om hur Åsne Seierstad arbetat med den samt en arabisk ordlista. Även om "Två syststrar" kanske inte svarar helt på frågan varför unga muslimer i väst radikaliserats, ger den många intressanta och tankeväckande svar på frågan "hur?".

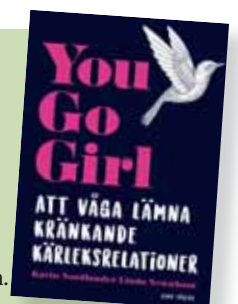
Maria Persson

»Två syststrar«
av Åsne Seierstad.

Boktipset!

Destruktiva relationer har en tendens att upprepa sig. För alla som befunnit sig i en farlig relation, och för alla andra, har Linda Newnham och Karin Nordlander, journalist respektive terapeut, skrivit "You go girl" (Lava Förlag). Boken är en handbok med tips för när det gått så långt att man inte ser någon väg ut. Den är uppdelad i tre steg; om kränkande kärleksrelationer och varför du hamnade där, en handbok i att gå sin väg samt den helande processen.

PROTESTEN

– gångbart filmtema

Kan film förändra världen? Absolut, skulle en del säga med bestämdhet medan andra skulle skaka tvekan på huvudet.

En sak som är helt säker är att en stark filmupplevelse kan ge kunskap, insikt, övertygelse och kraft. Och vad kan behövas bättre – i tider när vi mer än någonsin måste hålla fast vid värden som solidaritet, demokrati, yttrandefrihet, jämlikhet och jämställdhet – än ett knippe filmer som ger en puff åt rätt håll och som hjälper oss att stå starka i vardagen.

Ibland är det lätt att glömma att Sverige var sist i Norden med att få kvinnlig rösträtt (1921). Några som indirekt gjorde en del av arbetet var de brittiska suffragetterna, vilkas vilda och radikala kamp ledde till att kvinnlig rösträtt infördes i Storbritannien 1918.

”Kvinnor har varken det temperament eller lugn i sinnet som krävs för att avgöra politiska frågor.” Citatet återfinns i början av Sarah Gavrons ”Suffragetterna” (2015), där vi följer den tåliga tvätterskan Maud Watts (Carey Mulligan) som, på gott och ont, blir indragen i suffragetrörelsen genom en arbetskamrat. Ledaren, den militanta feministen Emmeline Pankhursts (Meryl Streep i ett kort inlägg) förespråkande av civil olydnad gick på den tiden inte hem i den svenska rösträttsrörelsen. Devisen ”Handlingar, inte ord” åtföljdes genom krossade fönsterrutor, anlagda bränder och utplacerade

sprängladdningar. ”Suffragetterna” är en fint nyanserad film som också problematiserar att en rörelse som kämpar för demokrati ändå kan ha sina egna klasskillnader.

En annan rösträttskamp kulminerade i marschen från Selma till Montgomery, i Alabama 1965. Denna 87 kilometer långa marsch vände den amerikanska opinionen och gjorde att Martin Luther Kings kamp för att de svarta skulle kunna utnyttja sin lagstadgade rösträtt slutade med framgång. I ”Selma” (2014) berättar regissören Ava DuVernay på ett levande, nedtonat och osentimentalt sätt om ett för den amerikanska medborgarrättsrörelsen avgörande ögonblick.

I en av filmens mest upprörande scener försöker Annie Lee Cooper (en strålande Oprah Winfrey) förgäves registrera sig för att rösta. Verklighetens Annie Lee Cooper dog 2010 och levde till

hon blev 101 år. Tyvärr inte tillräckligt länge för att se den dag då svarta amerikaner behandlas jämlikt.

1971 i Paris hade alla visserligen rösträtt. Men den kraftfullt spirande feministrörelsen hade fullt upp ändå. I Catherine Corsinis ”Sommaren ’71” (2015) åker bondedottern Delphine (Izia Higelin) till Paris. Hon möter av en slump den livfulla och starka Carole (Cécile De France) och får möjlighet att leva öppet som lesbisk samtidigt som hon demonstrerar, stencilar flygblad och ger sig hän. Men så får pappa hemma på gården ett slaganfall och valmöjligheterna krymper. Corsini har fångat en tid av sjudande idealism, då tron var fast på att den politiska och personliga frigörelsen skulle kunna gå jämsides och gälla alla.

I filmens roligaste scen springer en grupp unga kvinnor längs gatan, tafsandes på männen de möter, samtidigt som

Filmen ”Selma” berättar om marscherna för medborgarrätt.

de skriker: "Hur tror ni det här känns för oss?!" Den sorgliga delen är att det är en aktion som behövs än i dag, på nattklubbar, bussar och musikfestivaler.

Solidaritet kan annars komma från de mest oväntade håll. Det är 1984, Thatcher-styre och Pride-parad i London. En ovanligt lugn sådan, eftersom polisen har fullt upp med gruvstrejken i Wales. Detta leder till att en grupp gayaktivister bildar "Lesbians and gays support the miners". Matthew Warchus "Pride" (2014) berättar den sanna historien om ett osannolikt möte mellan väsensskilda grupper, i en tid då ett mer solidariskt samhälle började lämna plats för ett individualismens.

» Klassläraren uppmanar den starka och oberoende Saga, att uppmuntra tjejerna att ta mer plats och inte låta killarna dominera. «

I franska "Klippet" (2014), av Louis-Julien Petit, ställs solidariteten på prov. Vi befinner oss i nutid, i Nord-Pas-de-Calais, där den höga arbetslösheten bara är en av sakerna som bidrar till dystertheten. På lågprisbutiken Discount ställs den underbetalda personalen mot varandra när effektiviteten ska maximeras. Extra illa ute är den medelålders, kedjerökande, kassörskan Christiane (Corinne Masiero). Men så bestämmer sig personalen för en kollektiv motkamp. Och börjar ta hem de varor som deras arbetsgivare tvingar dem att förstöra och slänga – och säljer dem själva. Denna varma, för medmänsklighet propagerande, film

förändrade världen – på riktigt. I dag är det olagligt för franska snabbköp att slänga mat som kan ges till behövande. Men det ska börjas i tid. Peter Schildts "Tusen gånger starkare" (2010) utspelar sig i en skola som pryds av banderoller om jämlikhet och respekt. När Saga (Julia Sporre), som bott utomlands, kommer som ny till niondeklassen, där rollerna sedan länge är cementerade, så börjar det hända saker. Klassläraren uppmanar den starka och oberoende Saga, att uppmuntra tjejerna att "ta mer plats" och inte "låta killarna dominera". Men när det slår tillbaka på honom själv och hans eget stereotypa beteende är det inte lika roligt längre. Filmen må utspela sig i skolan, men problematiken följer som bekant med vidare genom livet, både i yrkeslivet och privat. Upp till kamp!

Camilla Larsson
Journalist och filmkritiker

Det är kvinnorna som betalar priset för hyvlingen

Klyftorna i samhället blir allt större när möjligheten till en skälig inkomst begränsas. I höstas fastställde Arbetsdomstolen den så kallade "hyvlingsdomen". Från den ena dagen till den andra kan nu arbetsgivarna utan hänsyn till vare sig turordningsregler eller omställningstid sänka de anställdas arbetstid, och därmed inkomst. Fler påtvingade deltid är att vänta. Domen spär än mer på skillnaderna i livsinkomst. Fällan slår igen.

Många kvinnor har drabbats hårt på

en arbetsmarknad där man förvägras möjligheten att jobba heltid. Inom detaljhandeln jobbar 77 procent av alla kvinnliga arbetare och 55 procent av alla manliga arbetare deltid. Av dessa svarar ungefär 43 procent att de inte får möjlighet att jobba heltid, trots att de vill och behöver en fulltidstjänst.

I Handelsanställdas förbunds rapport "Man får lära sig att leva på det man har" beskrivs livet som fattigpensionär där pengarna knappt räcker till det nödvändigaste när hyran är

betald. För många kvinnor innebär därför livet som pensionär en inkomst under gränsen för fattigdom.

Pensionen är en avspeglning av den samlade arbetsinkomsten under livet. Vi behöver koppla greppet om ett antal områden för att öka jämställdheten vad gäller löner och inkomster, både för ett anständigt arbetsliv, men också för en draglig pension.

I det svenska samhället växer nu återigen gruppen fattigpensionärer. Det

BAKGRUND

Det var 2015 som Handels stämde Coop i Arbetsdomstolen efter att anställda med kort varsel fått anställningar med betydligt färre timmar i veckan. Förändringen skulle ske omedelbart eftersom Coop menade att det handlade om omreglering av tjänster vilket inte omfattas av turordningsregler eller uppsägningstider enligt LAS. Handels menade att det varar "hyvling" av arbetstidsmätten och LAS skulle gälla eftersom det handlade om arbetsbrist, vilket betyder att arbetsgivaren ska ta hänsyn till turordningsregler samt uppsägningstid.

AD kom fram till att de erbjudanden som de anställda fått om sänkt systerhetsgrad var erbjudanden om annat arbete och därför inte var uppsagda. Något turordningsbrott har därmed inte begåtts, konstaterade AD och avslag Handels talan.

är fullständigt oacceptabelt men långt ifrån en nödvändig utveckling.

Vi äger verktygen så låt oss börja använda några av dem redan nu:

- Heltid ska vara norm på svensk arbetsmarknad.
- Deltid ska endast förekomma när det finns objektiva skäl för det; när bemanningen inte kan lösas på annat sätt eller när anställda behöver vara tjänstlediga på deltid.
- LAS måste ändras så att det skydd

arbetstagare har mot uppsägning ska gälla även då arbetsgivare avser att minska antalet timmar på anställningskontraktet. Stäng kvinnofällan en gång för alla.

Susanna Gideonsson
Ordförande Handelsanställdas förbund

Ge afghanska barn och ungdomar amnesti

Mitt i vårt trygga ombonade Sverige har sex ensamkommande afghanska pojkar tagit livet av sig.

De har kommit som flyktingar till vårt land i förhoppningen om att få leva ett drägligt liv. Unga afghaner som har kontakt med varandra via det mörka nätet planerar ett kollektivt självmord för att slippa återvända till en tillvaro utan framtid. Flera hundra flyktingbarn och ungdomar lever i kriminalitet i Stockholms undre värld. Vem tar ansvar för dem?

De flesta afghanska tonåringar som skickas tillbaka har vuxit upp i Iran. De skickas till sitt förmodade hemland där de är främlingar, i de flesta fall utan familj och släkt som skydd.

Mottagandet fungerar inte alltid som Migrationsverket tänkt sig. Arbetslösheten i Afghanistan är skyhögt och stora delar av landet är talibankontrollerade områden där våld och övergrepp härskar. Säkerhetsläget har förvärrats sedan Nato dragit bort större delen av sin truppstyrka. Civila dödas och skadas.

Stora delar av Europa inklusive Sverige har en åldrande befolkning och har behov av ett tillskott migranter. Det är dags för regeringen att agera i humanitetens namn och införa allmän amnesti för hittillsvarande asylsökande barn och ungdomar från Afghanistan.

Vetlanda S-kvinnor genom
Monica Toll, ordförande

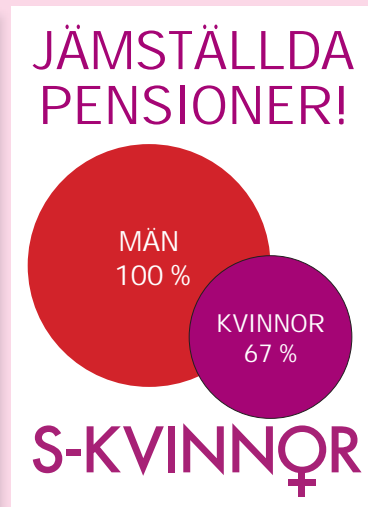
❁ 1 maj ❁ S-kvinnor i Almedalen ❁ Kyrkoval

1 MAJ FÖR DEN SVENSKA MODELLEN

Första maj ses vi under fanor och banderoller på vår högtidsdag. Parollen för årets första maj-märke är "Svenska modellen ska utvecklas – inte avvecklas".

Till demonstrationerna har S-kvinnor tryckt upp fem planscher och likadana vykort som distrikt och klubbar kan beställa. Temat är "Den feministiska kampen": En jämställd föräldraförsäkring, rätt till heltid samt rättvisa löner och pensioner.

S-kvinnors ordförande Carina Ohlsson första maj talar i år i Mariestad, Skara och Götene.

S-kvinnors kongress 2017

Den 18-20 augusti 2017 samlas S-kvinnor till kongress i Karlstad.

Som tidigare meddelats ska nomineringar, motioner och ombudsval skickas in senast den 1 maj, antingen via e-post till kongress@s-kvinnor.se eller till S-kvinnor, Box 70458, 107 26 Stockholm.

Kongressen är för första gången

digital och alla ombud kommer att arbeta med surfplattor, som delas ut på plats.

Handlingar kommer att göras tillgängliga elektroniskt senast 30 juni. Ombuden får en inloggningskod för att ladda ner alla handlingar, som också kommer finnas tillgängliga på www.s-kvinnor.se.

För gäster och åhörare tas en avgift på

150 kr/dag och då ingår fika och lunch. Gäster/åhörare som också önskar vara med på förbundsmötesfesten betalar en kuvertavgift på 500 kronor.

➔ Mer information om kongressen och anmälningslänk kommer på www.s-kvinnor.se.

S-kvinnor i Södertälje firar 100 år

Då handlade det om stigande matpriser och brist på livsmedel. Kvinnoklubben i Södertälje bildades 1917 och tog striden. 100 år senare firar en lika stridbar klubb med jubileumsskrift och fest.

Samma dag som man i Stockholm genomförde en stor demonstration med krav på prisregleringar och stopp för livsmedelsexporten samt krav på allmän och lika rösträtt för både män och kvinnor samlades en grupp kvinnor i Templarlokalen på Turingegatan i Södertälje för att fatta beslut om en socialdemokratisk kvinnoklubb. Datumet var 21 april 1917. Matfrågan var det som stod högst på programmet. Priset på mjölk, smör och margarin hade stigit dramatiskt och det var brist på bland annat bröd, gryn och potatis.

100 år senare firar S-kvinnor i Södertälje stort jubileum med både jubileumsskrift och fest för medlemmarna 13 maj. Från konsumentfrågor till stort engagemang för plan- och byggfrågor i kommunen, utbildningsväsendet, sjukvården och äldreomsorgen, till olika evenemang för att öka kontakterna mellan infödda och nya Södertäljebor, är klubben i dag fortfarande behövd. Klubbisterna har från första början skrivit motioner och uppvakttat myndigheter. Utan att glömma

FOTO: FRITZ PETTERSSON

Kvinnoklubben vid starten 1917.

någon kan nämnas den kanske mest inflytelserika S-kvinnan hittills i Södertäljepolitiken: Ingrid Nyberg. Under 30 år valdes hon till olika uppdrag i fullmäktige och i kommunstyrelsen.

2003 hotades akutsjukvården och förlossningsvården på Södertälje sjukhus av nedläggning. Södertäljeborna protesterade och kvinnoklubbisterna var uppretade. Med folkligt stöd och med bifall från många partikamrater inom V och S hotade

en V-ledamot att gå emot sina partikamrater i landstinget och nedläggningshoten försvann. I slutet av år 2008 började ett borgerligt styrt landsting att tala om att sälja Södertälje sjukhus. S-kvinnorna gav sig ut att protestera igen och planerna hamnade på hyllan. Snart kan Södertäljeborna i stället glädjas åt ett tillbyggt och renoverat sjukhus. Men är faran över? Nej, i landstinget är det på nytt aktuellt att privatisera sjukhus. S-kvinnor behövdes 1917. S-kvinnor behövs 2017.

Välkommen
in på nya
s-kvinnor.se

S-kvinnor har gjort en stor satsning på en ny hemsida. Den nya hemsidan utgår från S-kvinnors grafiska profil vilket ger den ökad tydlighet.

I likhet med den gamla hemsidan

innehåller den all viktig information om S-kvinnors organisation och politik och du hittar den som vanligt på www.s-kvinnor.se.

S-kvinnors internationella dag

Sista lördagen i mars samlades 13 kvinnor från lika många distrikt till en träff i Stockholm, för att utbyta erfarenheter och få påfyllnad runt S-kvinnors internationella arbete. Dagen leddes av Åsa Lindestam, som är ansvarig för förbundsstyrelsens internationella utskott.

Anna Sundström, från Palmecenter, startade dagen med att berätta om organisationens arbete. Som ny generalsekreterare är det hennes ambition att föra Palmecenter ut till medlemsorganisationerna och öka kunskapen om verksamhet och vad de kan hjälpa till med, som till exempel projektutbildningar för dem som vill lära sig hur man driver ett projekt.

Evin Cetin, försteombudsman för Socialdemokraterna i Dalarna och utbildad advokat, berättade om kurdernas situation i Turkiet, både historiskt och den senaste tidens händelser och oroväckande utveckling.

Kerstin Engle, styrelseledamot för stiftelsen Fistulasjukhuset, berättade med både film och bilder om hur kvinnor i Etiopien får stöd och kirurgisk hjälp med svåra förlossningsskador på grund av barnafödelse i för unga år. Kvinnorna har ofta blivit utstötta på grund av sina problem. Av de som söker hjälp på Fistulasjukhuset blir 90 procent helt återställda och återfår sitt liv och sin värdighet.

Dagen avslutades med erfarenhetsutbyte mellan distrikten. Det var en mycket trevlig och givande dag!

FOTO: KAISA JANSSON

Anna Sundström berättar om Palmecentrets verksamhet.

S-kvinnor i Almedalen

● Almedalsveckan i Visby hålls i år 2–9 juli.

Det är Sveriges största mötesplats för samhällsdebatt och S-kvinnor är förstas på plats.

● Måndag 3 juli startar S-kvinnor veckan med mingel. Anmäl dig senast 28 juni till maggan-n@hotmail.com. 50 kronor, för mat och dryck, betalas på plats.

● Onsdag 5 juli kl. 19.00 talar finansminister, och S-kvinnan, Magdalena Andersson på Socialdemokraternas dag.

● Torsdag 6 juli kl. 9.30–10.30 arrangerar S-kvinnor ett seminarium på Folkets Bio, Adelsgatan 39 i Visby.

➔ Mer information om S-kvinnors aktiviteter kommer löpande på www.s-kvinnor.se och på Facebook.

Carina Ohlssons på FN:s kvinnokommission i New York

I mitten av mars hölls FN:s årliga kvinnokommission, Commission on the Status of Women, i New York. Kommissionens uppdrag är att sätta globala mål och formulera konkreta åtgärder för att främja jämställdheten världen över. Huvudtemat för årets möte var kvinnors ekonomiska självständighet.

S-kvinnors ordförande Carina Ohlsson var en av representanterna i den svenska delegationen som leddes av Jämställdhetsminister Åsa Regnér. I den svenska delegationen ingick också skådespelerkan Sissela Kyle och på en mottagning hos generalkonsul Leif Pagrotsky visades delar av TV-serien Fröken Frimans Krig textad på engelska. Det följdes av diskussioner om

bland annat kvinnors rösträtt och prostitution.

Ett snöoväder i New York orsakade ett ofrivilligt uppehåll i konferensen, men efter två dagars avbrott kunde arbetet återupptas. Förhandlingarna gick långsamt framåt, men många viktiga frågor avhandlades under konferens och de seminarier, utställningar och debatter som löpte parallellt.

Det rörde bland annat Agenda 2030, sexuell- och reproduktiv hälsa och rättigheter, arbete mot trafficking, prostitution och sexuellt våld i konflikter samt hur porrindustrin motverkar ett jämställt samhälle.

➔ Mer information från konferensen finns på www.unwomen.org.

Nya distriktsordföranden och nya distrikt

I år har många distrikt valt ny distriktsordförande. Vi hälsar åtta kvinnor välkomna till DO-gruppen och tackar samtidigt de avgående för deras insatser och engagemang.

Från årsskiftet har också distriktsindelningen ändrats i Västra Götaland. Bohusläns och Norra Älvsborgs partidistrikt blir Göteborgsområdets och Fyrbodals partidistrikt, men med en delvis ny geografisk indelning.

Nya ordförande:

FYRBODAL: Paula Holmqvist (efterträder Christin Slättmyr)

GÖTEBORG: Ann-Marie Palm (efterträder Sofi Bringsoniou)

HALLAND: Christel Eriksson (efterträder Rose-Marie Edlund)

JÄMTLAND: Elisabet Fjellström (efterträder Petra Monwell)

KRONOBERG: Henrietta Serrate (efterträder Anne Karlsson)

SÖRMLAND: Marie Svensson (efterträder Ann-Sofie Soleby-Eriksson)

VÄSTMANLAND: Anna Wallén (efterträder Anne Tjernberg)

ÖREBRO: Eva-Lena Jansson (efterträder Niina Laitila)

Kyrkoval 2017

Söndag den 17 september 2017 är det kyrkoval. Då har alla medlemmar i Svenska kyrkan som är 16 år eller äldre rösträtt.

DET ÄR VAL TILL TRE NIVÅER:

- Kyrkomötet (nationell nivå)
- Stiftsfullmäktige (regional nivå)
- Kyrkofullmäktige (lokal nivå)

Socialdemokraternas viktigaste frågor i valet är att Svenska kyrkan ska vara en öppen och välkomnande folkkyrka som står upp för alla människors lika värde och rätt oavsett till exempel kön och

sexuell läggning. Svenska kyrkan ska också vara en bra arbetsgivare.

Många s-kvinnor är aktiva i Svenska kyrkan och i valrörelsen. För S-kvinnor är det viktigt att tillsammans med Socialdemokraterna mobilisera för ett ökat valdeltagande. I senaste valet 2013 var valdeltagandet på nationell nivå knappt 13 procent.

Från slutet av augusti och fram till valet kommer kampanjer att genomföras. Från den 4 september och fram till valdagen är det möjligt att förtidsrösta.

Svenska kyrkan

**SVENSKA
MODELLEN
SKA UTVECKLAS
INTE AVVECKLAS**

1 MAJ 2017

NU ÄR ÅRETS MÄRKE HÄR!

Märket kan köpas hos din lokala partiorganisation och kostar 40 kronor. Det kan även köpas i samband med första majfiranden runt om i landet.

Information om ditt närmaste första maj-evenemang hittar du på socialdemokraterna.se. Väl mött!

Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET

Köp majblommor och hjälp barn på orten.

Insamlingen startar 6 april!

NYHET!

BETALA MED
KONTANTER
ELLER SMS!

...110 ÅR ...

Majblomman
Alla barns blomma